

Boskovitz Oszkár

KÉT ÉVTIZED ALATT AZ ÓLOMBETŰTŐL A DIGITÁLIS GLÓRIÁIG

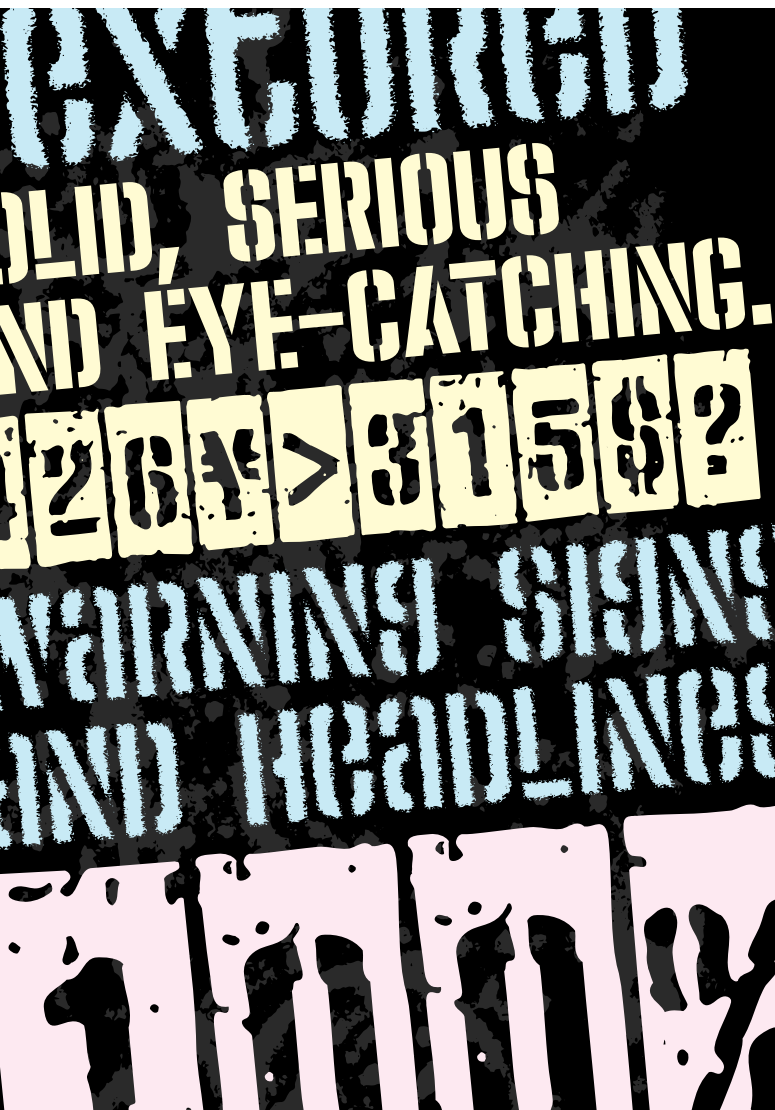
Maczó Péter

A betűtípusok bő választéka a probléma egyik fele, az alapvető probléma azonban az az igen szűk tervezési lehetőség, amelyet a könnyű olvashatóság és a hagyományos vizuális szokások kritériumai engednek a tervezőnek. Az igazi nehézség ennek a szűk hatókörnek a felismerése. Ezt mérjük, bővítjük, hogy valami igazán jót, újat és értelmeset hozunk létre, amely túlmutat a divaton.

ERHARDT KAISER

Az alábbi kiállítás helyszíne:
Société Réaliste: IGM #1 –
MDCCLXX IX, Karton Galéria,
Budapest.

Az interjúban szereplő fontokat bemutató oldalpárokhoz a Blogger 42 kínál kiegészítéseket az interneten.

Erhardt Kaiser a Dutch Type Library tervezője, akit az első, Lipcsében rendezett Typotage konferencián ismerhettem meg. Elkötelezett tervező, fontjai a Prokyon, egy puritán groteszk és a Fleischer, egy vérbeli barokk redesign – mindkettő témaadó lehetne ebben a beszélgetésben, bár a mottója kifejtésére is kevés a hely, hiszen az alkotó, rutinos betűtervező, Boskovitz Oszkár, akit évtizedekkel ezelőtt, a Magyar Iparművészeti Egyetemen hallgatóként ismertem meg. Mániája már akkor testet öltött, úgy hívták Plum bum...

De jó, hogy ezt kérdezed, mert nagyon is aktuális nálam, diplomamunkaként az első szedhető betűm volt és idén tervezem úgymond felújítani, egy nagyobb betűcsaláddá kiegészíteni. Akkor a betű mellett annak, mint egy elképzelt terméknek a grafikai megjelenését is megterveztem, most csak a betűt igyekszem majd tovább éltetni.

OXIDE
CARBIDE
SCRAPS
GYPSUM
PURITY

Végül is, ahogy Nádai Ferenc mondta opponensként akkor: – az ólom fog... és engem, úgy látszik megfogott. Tényleg ez van, úgy maradtam azóta is.

Több évet töltöttél külföldön. Tudomásom szerint úgy tíz éve a New York-i Type Design kurzusait is elvégezted. Munkát váltaltál odakint, belekóstolhattál az amerikai tipográfiába is... Sok év telt el azóta, szlengesen csak annyit kérdeznék: bejött?

Bejött, igen. Egyébként rendre megkaptam, megkapom a kérdést, hogy miért jöttem haza, hiszen nem volt rossz dolgom az Újvilágban. Valóban nem volt, és ha betűtervezőként pozicionálok magam, akkor nagyon kényelmes Manhattanben lakni, mert odamegy mindenki aki számít, megmutatni magát. Van kis- és nagybetűs élet. Ha pedig megfelelő papírok állnak rendelkezésre, akkor szakmai munkát is lehet szerezni. Szerintem nekem végig szerencsém volt. Eközben itthon a betűkkel kapcsolatos élet nem nagyon változott és én szerettem volna valami előrelépést, de azt, hogy hogyan, azt nem annyira láttam akkor. Az élet megoldotta számomra, hamarosan kaptam meghívást a Metro-

BA-
LEK

№1 → 2007
№2 → 2021

JUNGHANS
MAX BILL
QUARZ

TECHNOLOGY

quartz movement 3645.33

CASE

stainless steel, ø 38.0 mm,
height 7.9 mm

£65471

incl. VAT plus shipping
delivery time
2-5 days

A
BALEK
№1 → 2007
№2 → 2021

▷ EGY
Ame-no-uzume-no-mikoto
BRG④
Lono-nui-noho-i-ka-wai
☺ MLC

politan Egyetemre, ahol lehetőséget kaptam betűkkel kapcsolatos dolgokat oktatni, mert Szőnyi György nyugdíjba ment, majd rövidesen az egyetem megvásárolta a Glyphs betűtervező szoftver licencét és a betűkészítés beépült a tanrendbe, ezt a lehetőséget innen is nagyon köszönöm neked.

Szépen elindult egy szakmai irány, tehát szerintem bejött, így hasznosul legjobban egy

kis világlátás, ha továbbadható bármilyen formában.

A 21. század a tiéd is! A 2022-es év Formatervezői díjának nyertesé lettél, kocinthatunk, gondolom egy pohár Kadarka (tisztán) jó lenne indításként...

Akár kettő is! Remélem szerét ejtjük hamarosan. Nagyon örültem ennek a díjnak, mert persze jólesik a dicséret, de a legfontosabb az, hogy egy

betűre, ezen belül is szöveg-
betűre esett a zsűri döntése.
Kissé talán karcos antikva jött
létre, egész jól működik.

baba **Who**
is your
daddy?

Nagyon jó volt dolgozni ezen a készleten, munka közben szerelmesedtem az »antikvába« olyannyira, hogy reményeim szerint még idén elkészülök a *Mangalica* családdal.

Talán a kadarkázáshoz harapunk is valamit majd akkor...

Ami az *ars poeticádat* illeti, önzetlen gesztus, fontos mozzanat, hogy elődeid, az iskola tanárai:

Zigány Edit és Nagy Zoltán akkor még hagyományos ólombetűit átmentetted a digitális világba – redesign fontként a Pannon és a Margarét antikva is létezik! Mindkettőt nagyon kedvelem...

NEW

Igen, diploma után, úgy 2000 környékén határoztam el ezt. Zigány Edittől megkaptam kölcsön az eredeti rajzait, gyönyörű, finom betűk kis kartonlapokon, direkt ezért beruháztam egy szkenerre, később Nagy Zoltán családja egy jó nagy nejlonzacskónyi – szintén eredeti – rajzot adott.

Feldolgoztam őket!

A rajzok alapján többek között az Ecsetírás nevű betűt is elkészítettem, de úgy találtam, hogy könnyebben kerül használatba, ha a betűk – a digitális eredetén túl – kiterjesztett betűcsaládokként kerülnek ki. Elkezdtem egy »Next« sorozatot, ahol több vastagsággal, jelekkel, valamint groteszk megfelelővel igyekszem kiterjeszteni az eredetiket.

Picit bele kellett nyúlni, de a karakter megmaradt. Elkészült a *Pannon Next*, sőt készül a *Margaret Next* és *Sans...* a *Kövér Groteszk* is a listán van.

Azon túl, hogy e betűket rendre nekem is ajándékoztad – már mindkettőt könyvben is használhattam, bevallom a Troppauer volt sokáig a kedvencem, ez lett

HARDWARE

ALE BREWED WITH ORANGE LEAF

Scoreboard

GOURMET ICE CREAM

a nyuszi egy igazi meglepetést is hozott

RAKOWSKY

INC OF ON VS NEW FOR TO

WE NEVER CLOSE!

BTWN 2ND AND 3RD AVE

BALRA

JOBBRA

 Ide!

wail ich hob gelosst main Harts in Budapescht

No 605

Rusifikatorių lūkesčių, bet netgi atvirksčiai

¿Qué?

Thoronet est un chef-d'œuvre de l'art

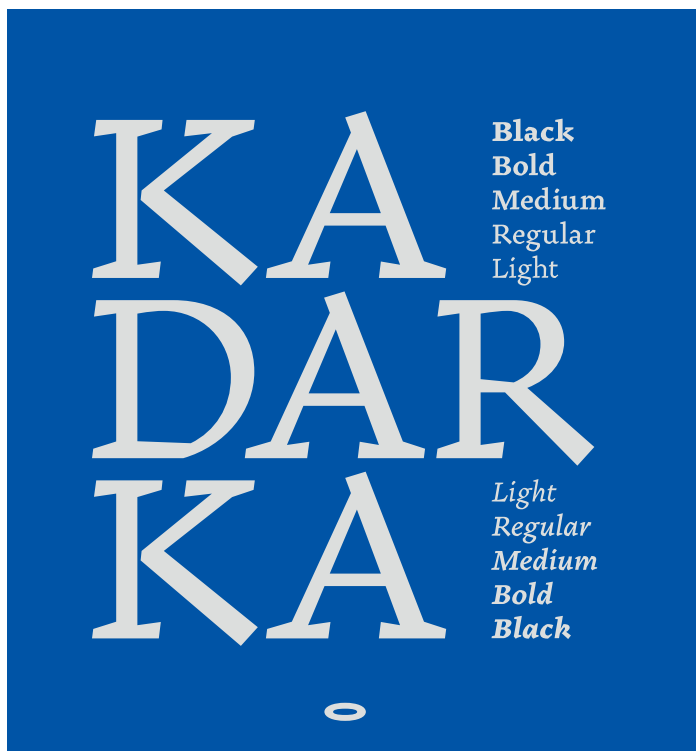
REGULÁR & ITALIK
550 PONT
88 PONT
600 PONT

a Tr[end] of Print kiállításunk címírása is... Ahol megjelent, ott név szerint meg is említettek, hisz' a font tervezője a tipográfus társalkotója!

Köszönöm – a TIPOgrafikáról szóló könyved pont itt van az asztalon. Mindig megdobban a kis szívem, ha használatban viszontlátom a betűimet...

- Persze a betű önmagában kevés, használni is tudni kell, olyasmi, mint egy szerszám. •

Ez a bon mot Boskovitz Oszkáré!

Azon és Kadarka között mi van? E profán kérdés lehet az életút felidézésére is alkalmas, vagyis, hogy valóban a személyes öröm mellett, amely munkáidban jól tetten érhető, hogyan alkotsz? Gondolom, előbb a kézi rajzokat készíted egy-egy karakterhez, s csak aztán jön a számítógép...

Szinte egész nap betűket firkálok. Ha megvan egy ötlet, amit kiviteleznék vagy meghatározott a megbízásom, akkor azt lerajzolom. A döntéseket mindig papíron hozom, nemcsak mert gyorsabb... és mindig egyszerre rajzolom le a nagyon vastagokat meg a dőlteket. Középvastag fekete filctoll vált be nekem. Persze nem kell mindent megrajzolni szerintem egy groteszk betűnél, de az antikvárnál kell, meg aztán bevallom, jól is esik.

Pannon Next

Erich Mendelsohn

GIOVANNI ANTONIO TAGLIENTE

PRAISE of VENUS

PIERRE SIMON FOURNIER

Iványi-Grünwald Béla

nn

→ *ch ck cp ct ff fh ffi fff*
ffk ffl fh fi fj fk ft fy gy sh sk sp
st tftt ty ß ¨ & € ←

→ ***ch ck cp ct ff fh ffi fff***
ffk ffl fh fi fj fk ft fy gy sh sk sp
st tftt ty ß ¨ & € ←

Hangulat és stílus, harmónia és extravagánság, ezek motiválnak, vagy a megbízó, akinek egy konkrét alkalmazáshoz (arculathoz) készíted el a fontjaidat?

Mindig más, például amikor a MolGroupnak készítettem a betűkészletét, akkor egy lineáris groteszk családot kellett, ami igazodik a logóhoz, ami afféle háromszögforma. A régi Evo üzemanyagokhoz valami motorsportosabb betűt kértek, a baba kozmetikumoknál szintén a logó volt az alap. Most januárban *Nádai Ferenc* és *Bittó Dóra* kért meg egy Hollywood magyar szálairól készülő könyvhöz a címbetűre. El is készült a Fox betűcsalád, ahol egyértelmű volt a formavilág. Jól indult az év!

A Metropolitan – biztatásodra – megvásárolta a Glyphs mac design programját, amit a tiposzakos MA hallgatók komoly sikerrel használnak azóta. Ebben fontos tanári szerepet vállalsz. Nem piszkálódásként, mennyire tartasz a téged követőktől?

Egyáltalán nem, inkább jó tudni, hogy később a szakmában, ha valamilyen betűs kihívás jön szembe, akkor a volt diák biztosan megoldja egy kis betűtervezési háttérrel. Aztán lehet, hogy valaki aktívabban tervezni kezd... van már példa rá.

A betűtervezők egyik kedvence az &-jel, az »ampersand« karaktere. Számos egyéb ligatúra készülhet egy betűtípushoz, amire a Pannon antikva redesign fontjának gazdag kiegészítésénél (itt balra) csupán a light és bold italic közül mutatunk be néhányat... ám hasonlóan szépek és változatosak az írások számsorai is.

FOX

BALABAN & KATZ

THE PINK PALACE
WALK OF FAME

BROWN DERBY
WOOD

BÁNKY VILMA

COLUMBO

*Ugyanakkor – ha jól tudom –
doktoranduszhallgató is vagy...
ez már tanári kötelezettség?*

Pécsett, a munkám mellett tanulok is ugyanott. Nagyon szeretem és mivel a témám szerint a betű és képzőművészet határterületein kószálok, itt bátran kísérletezhetek, ez nagyon izgalmas, ráadásul olyan irányokba hozhatok létre munkákat, amerre a doktori képzés nélkül nem mennék. Betű és fémek kapcsolata naprakész technológiák használatával, jelentsen ez háromdimenziós nyomtatást vagy fémmegmunkálásokat, az én elképzeléseimben teljesen egyben van, kapcsolható. Bár nem vagyok pedagógus, de a napi szinten megélt keresgélés és tervezés megtapasztalásait folyamatosan be tudom építeni az oktatási programomba. Úgy veszem észre, a diákok szeretik és akkor már nagy baj nem lehet.

